

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการส่งเสริมการสนับสนุนทางสังคมต่อบทบาทการเป็นมารดาในสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่น

ผู้เขียน นางสาวพิมพ์ศิริ พรหมใจษา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การผดุงครรภ์ขั้นสูง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ กั้นระรักษา	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทรัตน์ เจริญสันติ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การตั้งครรภ์ในสตรีวัยรุ่นมักจะทำให้เกิดความสับสนระหว่างบทบาทวัยรุ่นและบทบาทการเป็นมารดา หากสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นไม่สามารถเข้าสู่บทบาทการเป็นมารดาในระยะตั้งครรรภ์ได้อย่างเหมาะสมอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อทั้งมารดาและทารก สตรีกลุ่มนี้ต้องการการสนับสนุนจากสามีหรือมารดาตลอดระยะเวลาการตั้งครรรภ์ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการส่งเสริมการสนับสนุนทางสังคมในสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นต่อบทบาทการเป็นมารดา กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีมีครรรภ์จำนวน 52 ราย ที่มาฝากครรรภ์ในแผนกฝากครรรภ์โรงพยาบาลเชิงราชประชานุเคราะห์ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555 แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 26 ราย โดยจับคู่ให้มีอายุและประสบการณ์การเลี้ยงเด็กคล้ายคลึงกัน กลุ่มทดลองได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากสามีหรือมารดา ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แผนการสนับสนุนทางสังคมที่พัฒนาโดยผู้วิจัย และ 2) เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบประเมินการปรับตัวด้านบทบาทการเป็นมารดาของสตรีวัยรุ่นครรรภ์แรกของเขาวลักษณ์ เสรีเสถียร (2543) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบทีชนิดสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน และสถิติทดสอบค่าทีแบบคู่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภายหลังจากการสนับสนุนทางสังคม กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยบทบาทการเป็นมารดาสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)
2. ภายหลังจากการสนับสนุนทางสังคม กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยบทบาทการเป็นมารดาสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมการสนับสนุนทางสังคมสามารถช่วยให้สตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นเข้าสู่บทบาทการเป็นมารดาได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นพยาบาลควรใช้การสนับสนุนจากสามีหรือมารดาในการส่งเสริมบทบาทการเป็นมารดาในสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่น

Thesis Title Effect of Social Support Enhancement on Maternal Role Among Adolescent Pregnant Women

Author Miss Pimsiri Phromchaisa

Degree Master of Nursing Science (Advanced Midwifery)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Kannika Kantaruksa Advisor

Assistant Professor Dr. Jantararat Chareonsanti Co-advisor

ABSTRACT

Pregnancy in adolescent woman often cause confusion between the roles of being a youth and being a mother. If adolescent pregnant women cannot enter into their maternal role properly, it can impact both mothers and their infants. Pregnancy adolescents need support from their husbands and/or mothers throughout the pregnancy period. The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effect of social support on maternal role among adolescent pregnant women. The subjects, 52 adolescent pregnant women, were recruited from the antenatal care unit, Chiangrai Prachanukroh Hospital between February and July 2012, and were assigned into either the control or the experimental group with 26 in each group. They were matched for similar age and experience of raising a child. The experimental group received social support from the husband or mother while subjects in the control group received the usual nursing care. The research instruments were 1) the social support plan developed by the researcher and 2) a data collecting instrument developed by Serisathien (2000) to gauge maternal role adaptation of first-time pregnant adolescents. Data were analyzed using descriptive statistics, independent t-tests and paired t-tests.

The results of the study revealed that:

1. After receiving social support, the experimental group had a significantly higher mean score of maternal role than the control group ($p < 0.001$).
2. After receiving social support, the experimental group had a significantly higher mean score of maternal role than before receiving the social support ($p < 0.001$).

The results of this study demonstrate that enhancing social support can help adolescent pregnant women enter into their maternal role successfully. Therefore, nurses should encourage the support from husbands and mothers to promote the development of the maternal role in adolescent pregnant women.